

ภาคผนวก ก

การคำนวณค่าใช้จ่ายการผลิตถ่านกัมมันต์

1. การผลิตถ่านกัมมันต์ด้วยการกระตุ้นของกรดฟอสฟอริก

การคำนวณอยู่บนฐานของสภาวะที่เหมาะสมคือ อัตราส่วนขี้เถื่อย:กรดเป็น 1:1.6 อุณหภูมิ 552 องศาเซลเซียส เวลา 73 นาที มีขั้นตอนการคำนวณดังนี้

1.1 สารเคมี

สารเคมีประกอบด้วยกรดฟอสฟอริก 610 บาทต่อลิตร และ โซเดียมไฮดรอกไซด์ 280 บาทต่อกิโลกรัม ใช้กรดฟอสฟอริกโดยประมาณ 40 มิลลิลิตร และ โซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.1 กรัม คิดเป็นค่าใช้จ่ายเท่ากับ 22.43 บาทต่อหนึ่งชุดการทดลองที่ให้ถ่านกัมมันต์ 7 กรัม

1.2 พลังงานที่ใช้ในการผลิต

พลังงานที่ต้องใช้อยู่ในส่วนการใช้เตาเผาเป็นหลัก ซึ่งคุณลักษณะของเตาเผาชนิดนี้ อุณหภูมิสูงสุดที่ทำงาน 1200 องศาเซลเซียส มีกระแส 8.3 แอมป์ และความต่างศักย์ 220 โวลต์ การคำนวณกำลังใช้สมการ (ก.1) และราคาต้นทุนของไฟฟ้าคำนวณบนฐาน 4 บาทต่อหน่วย

$$P = \frac{V \times I}{1000} \quad (\text{ก.1})$$

เมื่อ P = กำลัง (กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง)
 V = ความต่างศักย์ (โวลต์)
 I = กระแส (แอมป์)

1.2.1 การคาร์บอนในเซชันที่อุณหภูมิที่ 200 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

$$\text{cost} = \frac{220 \times 1.38}{1000} \times \frac{15 \text{ min}}{60 \text{ min}} \times 4 \frac{\text{Baht}}{\text{kW/hr}} = 0.30 \text{ baht}$$

1.2.2 การกระตุ้นที่อุณหภูมิ 552 องศาเซลเซียส 73 นาที

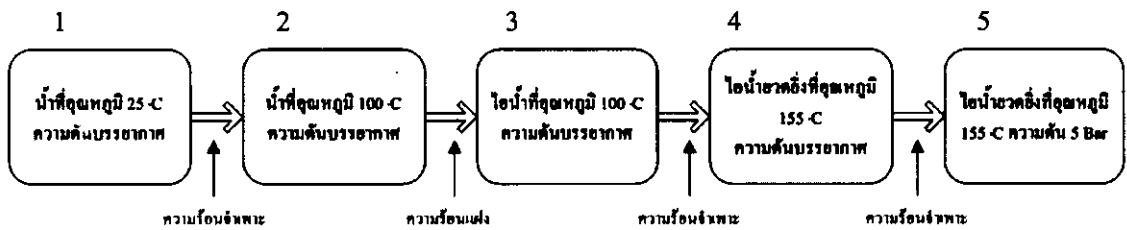
$$\text{cost} = \frac{220 \times 3.818}{1000} \times \frac{73 \text{ min}}{60 \text{ min}} \times 4 \frac{\text{Baht}}{\text{kW/hr}} = 4.090 \text{ baht}$$

ดังนั้น ค่าไฟฟ้าในส่วนของการกระตุ้นด้วยกรดฟอสฟอริกเป็น $0.30 + 4.09 = 4.39$ บาทต่อหนึ่งชุดการทดลองซึ่งให้ถ่านกัมมันต์ 7 กรัม

2. การผลิตอาน้ำมันด้วยกระบวนการกระตุ้นของไอน้ำ

การคำนวณอยู่บนฐานของสภาวะที่เหมาะสมคือ เวลาในการคาร์บอนไนซ์ 46 นาที อุณหภูมิ 667 องศาเซลเซียส เวลาในการกระตุ้น 68 นาที ค่าใช้จ่ายหลักของการผลิตนี้จะมีเฉพาะส่วนของพลังงานที่ให้แก่เตาเผาและการผลิตไอน้ำ การคำนวณกำลังใช้สมการ (ค.1) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 พลังงานที่ใช้ในการผลิตไอน้ำยวดยิ่ง

ภาพประกอบที่ ค.1 การเปลี่ยนสถานะจากน้ำที่ความดันบรรยากาศเป็นไอน้ำยวดยิ่งที่ความดัน 5 บาร์

อัตราการไหลเชิงปริมาตรของไอน้ำ 4 l/min ณ อุณหภูมิ 155°C ความดัน 5 bar ดังนั้น
ที่อุณหภูมิ 100°C ความดัน 1 bar เอนทัลปีจำเพาะของน้ำและไอน้ำอิ่มตัว = 417.46, 2675.5 kJ/kg

$$\text{ค่าความจุความร้อนของน้ำที่อุณหภูมิ } 25^\circ\text{C} = 4.184 \frac{\text{kJ}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}}$$

ที่อุณหภูมิ 152°C ความดัน 5 bar : ความหนาแน่นของไอน้ำ = 2.67 kg/m³ เอนทัลปีจำเพาะของไอน้ำอิ่มตัว 2748.7 kJ/kg (ถึงแม้ว่าสภาวะจริงที่ทำงานจะเป็นไอน้ำยวดยิ่งที่อุณหภูมิ 155°C แต่เนื่องจากองศาวยวดยิ่งมีค่า 3°C ดังนั้นเพื่อให้สะดวกต่อการคำนวณต่อข้อจำกัดของตารางไอน้ำ จึงอนุโลมใช้ค่าที่สภาวะ 152°C ความดัน 5 bar แทน)

ไอน้ำมีอัตราการไหลเชิงมวลเป็น

$$\frac{4\text{ l}}{\text{min}} \times \frac{1\text{ m}^3}{1000\text{ l}} \times \frac{2.67\text{ kg}}{\text{m}^3} = 0.01068 \frac{\text{kg}}{\text{min}} \times \frac{60\text{ min}}{1\text{ hr}} = 0.6408 \frac{\text{kg}}{\text{hr}}$$

การคำนวณความร้อนที่ทำให้ น้ำอุณหภูมิ 25°C เพิ่มเป็น 100°C แสดงได้ดังนี้

$$Q_1 = mC_p\Delta T = \left(0.6408 \frac{\text{kg}}{\text{hr}}\right) \left(4.184 \frac{\text{kJ}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}}\right) (100 - 25)^\circ\text{C} = 201.083 \frac{\text{kJ}}{\text{hr}}$$

การคำนวณหาความร้อนที่ทำให้ น้ำ 100 องศาเซลเซียส กลายเป็นไอน้ำที่ 100 องศาเซลเซียส ที่ความดันบรรยากาศ จาก

$$Q_2 = (2675.5 - 417.6) \times 0.6408 = 1146.95 \frac{\text{kJ}}{\text{hr}}$$

การคำนวณหาความร้อนทำให้ไอน้ำ 100 องศาเซลเซียส ที่ความดันบรรยากาศกลายเป็นไอน้ำที่อุณหภูมิ 155 องศาเซลเซียส ที่ความดัน 5 bar

$$Q_3 = h_{g5} - h_{g3} = (2748.7 - 2675.5) \frac{kJ}{kg} = 73.2 \frac{kJ}{kg} \times 0.6408 \frac{kg}{hr} = 46.91 \frac{kJ}{hr}$$

ดังนั้นความร้อนรวมในการใช้ตลอดทั้งกระบวนการเท่ากับ $201.083 + 1146.95 + 46.91 = 1394.943 \text{ kJ/hr}$ คิด

เป็น 0.387 kW คิดเป็นค่าไฟฟ้า $= 0.387 \frac{kW}{hr} \times \frac{113 \text{ min}}{60 \text{ min}} \times 4 \frac{\text{Baht}}{kW/hr} = 2.92 \text{ Baht}$

2.2 พลังงานที่ให้แก่เตาเผา

2.2.1 ค่าเนิการคาร์บอไนซ์ที่ 400 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 46 นาที

$$\text{cost} = \frac{220 \times 2.77}{1000} = x \frac{46 \text{ min}}{60 \text{ min}} = x 4 \frac{\text{Baht}}{kW/hr} = 1.87 \text{ baht}$$

2.2.2 ค่าเนิการกระตุ้นที่ 650 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 68 นาที

$$\text{cost} = \frac{220 \times 4.613}{1000} = x \frac{68 \text{ min}}{60 \text{ min}} \times 4 \frac{\text{Baht}}{kW/hr} = 4.60 \text{ baht}$$

ดังนั้นค่าไฟฟ้าสำหรับการผลิตด้วยการกระตุ้นของไอน้ำเท่ากับ $2.92 + 1.87 + 4.60 = 9.39$

บาทต่อหนึ่งชุดการทดลองซึ่งให้ถ่านกัมมันต์ 7 กรัม

2.3 กรณีใช้แก๊สหุงต้มในการเปลี่ยนสถานะของน้ำ

พลังงานที่ใช้เปลี่ยนสถานะของน้ำที่ความดันบรรยากาศไปเป็นไอน้ำวดยิ่งที่ความดัน 5 bar เท่ากับ 1.394 MJ อัตราส่วน Propane 60 % โดยน้ำหนัก Butane 40 % โดยน้ำหนัก ค่า Low Heating Value เท่ากับ $46.12 \frac{MJ}{kg}$ (www.mitr.com วันที่ 23/04/07)

แก๊ซ 1 ถัง (48 kg) ให้ค่าความร้อน 2213.76 MJ พลังงานที่ใช้ตลอดการทดลอง = 1.394

$\text{MJ} \times \frac{113 \text{ min}}{60 \text{ min}} = 2.629 \text{ MJ}$ ดังนั้นต้นทุนการผลิตบนฐานของแก๊สหุงต้มจึงลดลงมาก